

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2012

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Μετάφραση

(28) Αναζήτησε τα ίχνη του (ανθρώπου), σε παρακαλώ, και με την πιο μεγάλη φροντίδα είτε στείλ' τον στη Ρώμη είτε φέρ' τον μαζί σου όταν επιστρέφεις από την Έφεσο. Μη σε απασχολήσει πόσο κοστίζει ο άνθρωπος. Γιατί είναι μικρής αξίας όποιος είναι τόσο τιποτένιος. Ο Αίσωπος όμως εξαιτίας της ελεεινής πράξης και του θράσους του δούλου οργίστηκε τόσο πολύ, ώστε τίποτα δεν μπορούσε να είναι πιο ευχάριστο γι' αυτόν από την επανάκτηση του δραπετή.

(32) Αυτές (τις εικόνες) τις έβαζα πάντα μπροστά μου ως παράδειγμα στην επιθυμία μου να διοικήσω σωστά και να διαχειριστώ την πολιτεία μας. Με το να λατρεύω και να σκέφτομαι τους έξοχους άντρες διέπλαθα την ψυχή μου και το νου μου. Γιατί έτσι - με το να επιδιώκω, δηλαδή μόνο τον έπαινο και τη δόξα και με το να θεωρώ ότι όλα τα βάσανα του σώματος και όλοι οι θανάσιμοι κίνδυνοι έχουν μικρή αξία - μπόρεσα να ριχτώ σε τόσο πολλούς και τόσο μεγάλους αγώνες για τη σωτηρία σας.

B1.

summa: superiore

parvi: minime

preti: pretium

scelus: scelera

tanto dolore: tantus dolor

nihil: nulla re

ei: earum

gratius: gratiores

quas: cui

bene: meliora

rem: re

mentem: mentium

omnes: omni

cruciatu: cruciatu

B2.

investiga: investiganto

mitte: misistis

rediens: redeunt

deduc: deduxerit

noli: non vis

sit: essemus

adflectus est: adficeris

possit: potuisse

gerendi: gerentur

administrandi: administravisses

colendo: cultu

proponebam: proposuissent

conformabam: conformatum iri

expetendo: expeti(v)ero

obicere: obiectura

Γ1α

Tu hominem investiga:

Noli hominem investigare
ne investigaveris hominem

Γ1β

rediens: dum redis (χρονική μετοχή συνημμένη στο εννοούμενο υποκείμενο tu, μετοχή ενεστώτα που δηλώνει το σύγχρονο – συνεχιζόμενη πράξη)

Γ1γ

Epheso: απρόθετη αφαιρετική απομάκρυνσης από τόπο στο rediens

tecum: εμπρόθετος της συνοδείας στο deduc

nihili: γενική κατηγορηματική της αξίας στο est

dolore: αφαιρετική οργανική του μέσου στο adflectus est

cupidus: επιρρηματικό κατηγορούμενο του τρόπου στο proponebam με όρο αναφοράς το υποκείμενο ego

gerendi: γενική γερουνδίου ως συμπλήρωμα στο cupidus, γενική αντικειμενική

tot: επιθετικός προσδιορισμός στο dimicationes

mortis: γενική επεξηγηματική στο pericula

me: αντικείμενο στο απαρέμφατο obicere

Γ2α

ut nihil ei gratius possit esse quam recuperatio fugitivi: επιρρηματική συμπερασματική πρόταση που χρησιμεύει ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στο *adfectus est*. Εισάγεται με τον συμπερασματικό σύνδεσμο *ut nihil* και επομένως είναι αρνητική (στην κύρια πρόταση υπάρχει η δεικτική αντωνυμία *tanto*) και εκφέρεται με υποτακτική, επειδή στα λατινικά το αποτέλεσμα θεωρείται πάντα μια υποκειμενική κατάσταση, και συγκεκριμένα με υποτακτική ενεστώτα (*possit*) για το παρόν και το μέλλον, εξάρτηση από αρκτικό χρόνο (το *adfectus est*, ενώ είναι παρακείμενος, εδώ θεωρείται αρκτικός χρόνος). Υπάρχει ιδιομορφία ως προς την ακολουθία των χρόνων, γιατί το αποτέλεσμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση) και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του.

Γ2β

cogitandis hominibus excellentibus

προαιρετική γερουνδιακή έλξη διότι αρχικά υπήρχε απρόθετη αφαιρετική γερουνδίου με αντικείμενο σε αιτιατική: *cogitando homines excellentes*

Γ2γ

Cicero dicit eas se cupidum bene gerendi administrandi rem publicam semper sibi proponere.

Πρώτοι με την πρώτη!